

המספר דב קמחי – בן שבעים

ומתעטף באיצטלה של פרשן, או יש איזה קשר פנימי טמיר בין דרך הסיפור של קמחי ובין פרשנותו של התנ"ך. רב הוא יכולו הספרותי של דב קמחי המשתרע על פני ארבעים שנה. חיבר רומאנים גדולים וסיפורים קטנים, שמיעוטים דברי זכרונות מימי ארץ המולדת, גאליציה שבקיסרות האוסטרית בסיום המאה התשע עשרה, ורובם מעשי אדם על רקע ימינו השוטפים בירושלים עיר הקודש בימי הטורקים וימי המאנדאט. הרומאנים שלו „על בלימה“, שנתפרסם בשנת 1920, תחילה בירחון „מק-

(נתון בעמוד 15)

עתה, נתון המספר דב קמחי, איש הרומאן והסיפור, ראשו ורובו בפרשנות התנ"ך. ניבם החזוני הרם של הנביאים האחרונים התחיל מדובבו, והוא מנסה לקרבו לתפיסת בן ימינו. משקמה המדינה, אומר הוא בדברי ההקדמה שלו לספר ישעיהו, המדינה שהיא פרי מאמץ הדור אשר ניטלטל בקרבות של שחרור, הריהו „עומד שוב לפני האלמנטים הראשוניים של הנבואה העברית כנתינתם. וכן הועמד שוב פנים אל פנים עם הבעיות הללו, שהעסיקה את הנביאים“.

אך אתמהה: האם אך מפנה מקרי הוא, שסופר פניה קולמוס של מספר

דיוקני סופרים

ואינה ניתנת למיזוג, ואשר בכל זאת היתה נחלת הדור הצעיר שגדל ו- התבגר בעשור הראשון של המאה ה- עשרים. המיה מתמדת מלווה את ה- מסופר והגבורים אינם גדולי מעש, אף לא בעלי זרוע. לפנינו בחורים ובחורות מישראל, שנטבעו בגושפנ- קה של יהדות גאליציה ממוזגת ה- תרבויות, ורוך של בן יקיר חתום בה. איך נתגלגלו הדברים שבחורים אלה, שבעלי הגוף שביניהם נשברים ביד הגורל, בעלי שאר-הרוח שבהם מתענים בעינויי רוח וחוסר הכרעה, הם הם עצמם אשר הראו נחת זרועם והכרעה שבגבורה מקץ הימין?

יחד עם עיצוב סיפורו, בעל סימני ההיכר העצמיים, אהב דב קמחי לת- הות על סודו של ספר הספרים. ומ- זמן לזמן פרסם מסותיו הקטנות, פרי קי שירו הנפשי על הנביאים. ומש- כילו גיבורי סיפוריו כחם בתהייה וביקשו רחמים על עצמם ועל הוויי- תם, נעשה לו ספר הספרים נקודת אחיזה ממשית. ירושלים של מטה פינתה את מקומה לירושלים האל- הית של ימי קדם.

דב קמחי הוא יליד העיר הקטנה והנאה יאסלו של גאליציה. לפני ל- מעלה מ-42 שנה עלה לירושלים. רוב ימיו שימש מורה לתינוקות דבית רבן בירושלים ובד בבד כתב את סי- פוריו התרבותיים והרכים. אף בעריכה שלה ידו וחותם אירופה היה טבוע בכל שהוציא מתחת ידו.

(סוף מעמד 10)

ל"ט, שיצא בניו-יורק בעריכתו של י. ר. ברקוביץ, ואחר כך "מעברות" ו"אמש" ו"ספר הכליונות", הכתוב בפרוזה שירית, ו"על שבעה ימים",

דב קמחי

והרומאן "בית הפץ", שיצא לפני תשע שנים והסיפורים הקטנים וה- גדולים יותר, כולם נתונים בתהייה רבה על גורלו של אדם והתוצאות קותיו. רוח ה"פין דה סיקל", היא הטראגיות בעקבות שאיפותיו ותשוי- הרוח המהלכת בדברי פרוזה אלה. מהווים הם מין קונגלומראט מיוחד במינו של אזלת-יד ורוך ושאיפת חידוש וחלוציות, תערובת, שכמעט